

UPLATNENIE ABSOLVENTOV

TRENDY TRHU PRÁCE

TRH PRÁCE

Uplatnenie absolventov a potreby
trhu práce do roku **2023**

ITMS 2014+312031N138

OBSAH

Prešovský kraj v skratke	4
Uplatnenie absolventov v odbore vzdelania	6
Priemerné hrubé mesačné mzdy absolventov stredných a vysokých škôl v roku 2017	7
Uplatnenie absolventov učebných a študijných odborov na trhu práce	9
Dodatočná potreba pracovných síl do roku 2023	10

ÚVOD

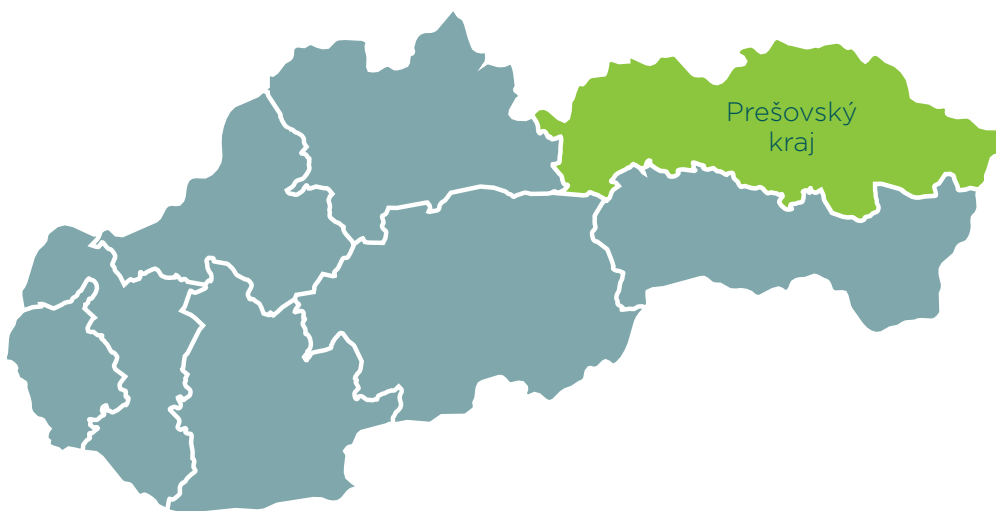
Vážení čitatelia,

dostáva sa vám do rúk krátka analytická publikácia Trh práce - Uplatnenie absolventov a potreby trhu práce do roku 2023, ktorej cieľom je priniesť zaujímavé údaje o vašom regióne. Vybrané štatistické informácie z oblasti vzdelávania a trhu práce vám priblížia aktuálny stav, ako aj očakávané vývojové tendencie.

Prevažná časť výsledkov uvedených v publikácii je výstupom národného projektu Prognózy vývoja na trhu práce v SR II, ktorého cieľom je definovať a kvantifikovať potreby trhu práce v strednodobom horizonte a identifikovať, ako sa uplatňujú absolventi jednotlivých odborov vzdelania. Projekt je realizovaný pod gesciou Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR v spolupráci so sociálnymi partnermi.

PREŠOVSKÝ KRAJ V SKRATKE

8 973 km²

je rozloha Prešovského kraja.
Zaberá 18 % územia Slovenskej republiky.

Zdroj: Štatistický úrad SR

Prešovský kraj je rozlohou druhý najväčší kraj spomedzi všetkých krajov SR a z hľadiska zamestnanosti v krajoch mu patrí šieste miesto. Zaraďuje sa medzi kraje s najvyššou mierou nezamestnanosti a mzdami nedosahujúcimi celoslovenský priemer. Spomedzi všetkých krajov má najnižší podiel dochádzajúcich zamestnancov. Miera pracovnej mobility obyvateľov Prešovského kraja (t. j. odchádzanie za prácou do iného kraja) je však v porovnaní s ostatnými kraji vyššia. Obyvatelia Prešovského kraja však výrazne migrujú aj za prácou do zahraničia, pričom najviac osôb pracujúcich v zahraničí (do 1 roka), bolo práve z tohto kraja.

Podobne ako vo väčšine krajov v Slovenskej republike, aj v Prešovskom kraji pracovalo najviac zamestnancov v priemysle. Avšak zo všetkých zamestnancov v SR pracujúcich v stavebníctve bolo v roku 2017 najviac v Prešovskom kraji.

Zamestnanosť v Prešovskom kraji

225 tis.

zamestnancov pracovalo v roku 2017
v kraji (čo predstavuje 11 % všetkých
zamestnancov v SR)

Zdroj: Štatistický úrad SR, ESA 2010

10,74 %

bola miera evidovanej
nezamestnanosti
v kraji v septembri 2018

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny

Priemerné hrubé mesačné mzdy

1 138 €

je priemerná hrubá mesačná mzda
v Slovenskej republike

Zdroj: TRIXIMA Bratislava
ISCP (MPSVR SR) 1-04, 2Q 2018

891 €

je priemerná hrubá mesačná mzda
v Prešovskom kraji

Zdroj: TRIXIMA Bratislava
ISCP (MPSVR SR) 1-04, 2Q 2018

Pracovná mobilita v Prešovskom kraji

6 %

zamestnancov
pracujúcich
v kraji má trvalé
bydlisko v inom kraji

Zdroj: TRIXIMA Bratislava,
ISCP (MPSVR SR) 1-04,
2Q 2018

22 %

zamestnancov
s trvalým pobytom
v kraji odchádza za
prácou do iného kraja

Zdroj: TRIXIMA Bratislava,
ISCP (MPSVR SR) 1-04,
2Q 2018

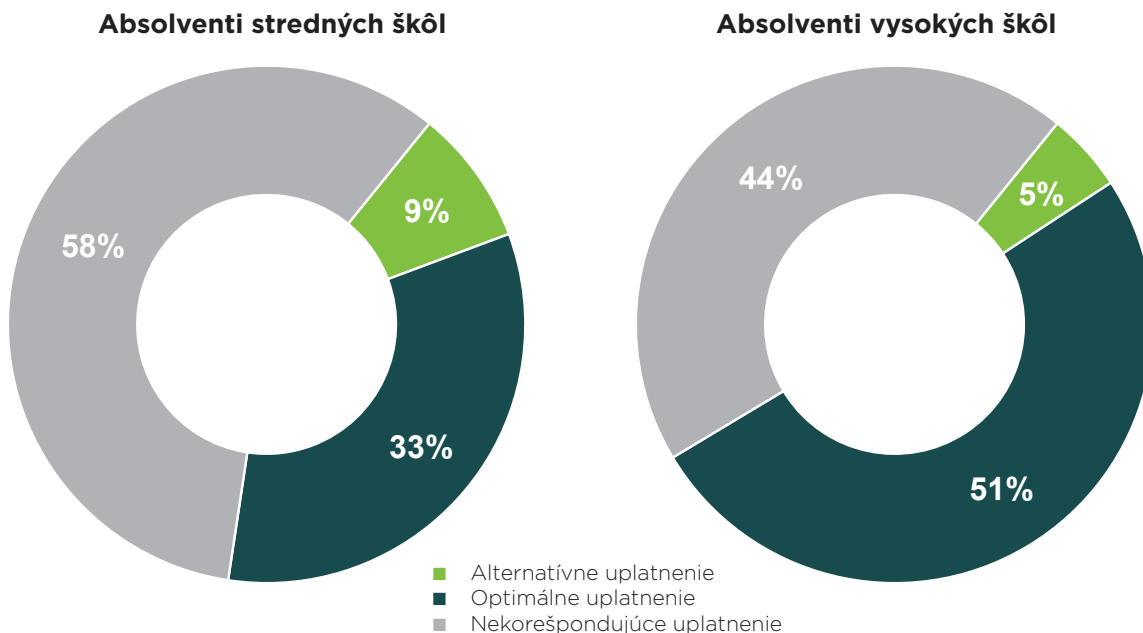
26 %

zo všetkých
pracujúcich v zahraničí
(do 1 roka)
je z Prešovského kraja

Zdroj: Štatistický úrad SR,
VZPS, 2017

Uplatnenie absolventov v odbore vzdelania

Štruktúra absolventov do 5 rokov od ukončenia štúdia z hľadiska optimálnosti vykonávaného zamestnania v roku 2017 v Prešovskom kraji

Zdroj: TRIXIMA Bratislava

Značná časť stredoškolsky a vysokoškolsky vzdelaných absolventov do 5 rokov od ukončenia štúdia v Prešovskom kraji si prácu nachádza mimo odbor vzdelania, ktorý vyštudovali. V prípade stredoškolských absolventov je nesúlad medzi vyštudovaným odborom vzdelania a oblasťou zamestnania pritom výraznejší. Kým 51 % vysokoškolských absolventov má optimálne uplatnenie, teda pracujú v oblasti, ktorá korešponduje s ich odborom vzdelania, v prípade stredoškolských absolventov je to iba 33 %. Miera uplatnenia sa mimo odbor vzdelania (nekorešpondujúce uplatnenie) je pri stredoškolských a vysokoškolských absolventoch do 5 rokov od ukončenia štúdia v Prešovskom kraji v porovnaní s ostatnými krajinami najnižšia.

V najväčšej miere pracujú vo vyštudovanom odbore:

- **Stredoškolskí absolventi odborov** sanitár, zdravotnícky asistent, učiteľstvo pre materské školy a vychovávateľstvo, masér, obchodná akadémia
- **Vysokoškolskí absolventi odborov** všeobecné lekárstvo, pôrodná asistancia, ošetrovateľstvo, urgentná zdravotná starostlivosť, laboratórne vyšetrovacie metódy v zdravotníctve, farmácia

Podiel absolventov stredných a vysokých škôl do 5 rokov od ukončenia štúdia, ktorí pracujú v inom ako vyštudovanom odbore vzdelania podľa krajov (nekorrešpondujúce uplatnenie)

	SR	BA	TT	TN	NR	ZA	BB	PO	KE
ABSOLVENTI SŠ	63%	62%	67%	71%	58%	62%	63%	58%	64%
ABSOLVENTI VŠ	54%	54%	60%	55%	55%	55%	50%	44%	59%

Zdroj: TRIXIMA Bratislava

Priemerné hrubé mesačné mzdy absolventov stredných a vysokých škôl v roku 2017

731 €

je priemerná hrubá mesačná mzda **stredoškolských absolventov v Prešovskom kraji** do 5 rokov od ukončenia štúdia

1 028 €

je priemerná hrubá mesačná mzda **vysokoškolských absolventov v Prešovskom kraji** do 5 rokov od ukončenia štúdia

Zdroj: TRIXIMA Bratislava

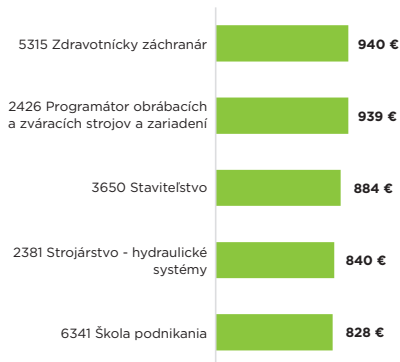
Priemerné mesačné hrubé mzdy absolventov stredných a vysokých škôl v Prešovskom kraji sú pod celoslovenským priemerom. Stredoškolskí absolventi v Slovenskej republike, ktorí ukončili štúdium pred menej ako 5 rokmi dosiahli v roku 2017 priemernú hrubú mesačnú mzdu 852 EUR, absolventi vysokých škôl zarábali približne 1 212 EUR. Stredoškooláci v Prešovskom kraji tak v priemere mesačne zarábali približne o 120 EUR menej a vysokoškooláci o 180 EUR menej v porovnaní s celorepublikovým priemerom za tieto vzdelanostné kategórie.

Najlepšie zarábajúcou kategóriou v Prešovskom kraji v prípade stredoškoolákov boli absolventi hlavnej skupiny odborov Technické vedy a náuky I. Stredoškoolskí absolventi do 5 rokov od ukončenia štúdia zarábali v tejto skupine v priemere 787 EUR. V prípade vysokoškoolákov najvyššiu mzdu mali absolventi v odboroch Zdravotníctva, a to 1 195 EUR.

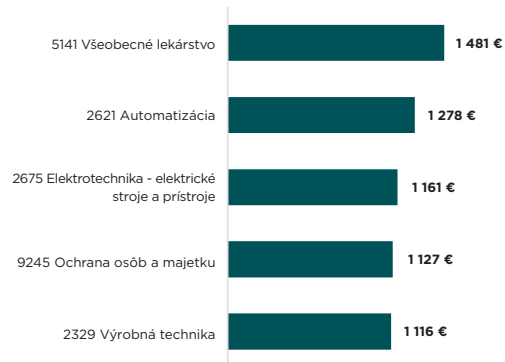
TOP 5 odborov vzdelania s najvyššou priemernou hrubou mesačnou mzdou v roku 2017 v Prešovskom kraji

Absolventi stredných škôl do 5 rokov od ukončenia štúdia

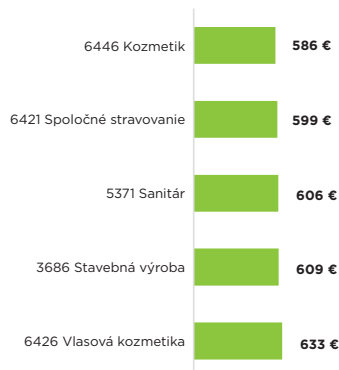
Zdroj: TRIXIMA Bratislava

Absolventi vysokých škôl do 5 rokov od ukončenia štúdia

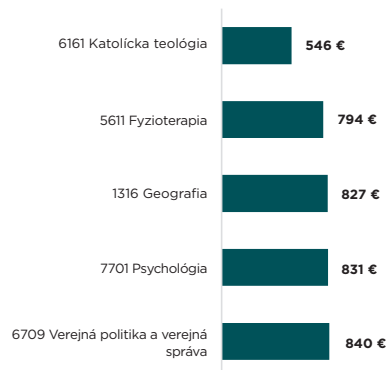
TOP 5 odborov vzdelania s najnižšou priemernou hrubou mesačnou mzdou v roku 2017 v Prešovskom kraji

Absolventi stredných škôl do 5 rokov od ukončenia štúdia

Zdroj: TRIXIMA Bratislava

Absolventi vysokých škôl do 5 rokov od ukončenia štúdia

Uplatnenie absolventov učebných a študijných odborov na trhu práce

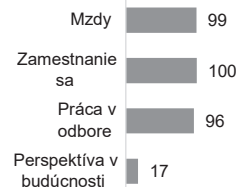
Najvyššie uplatnenie na trhu práce, v porovnaní s ostatnými stredoškolskými odbormi v Prešovskom kraji, majú absolventi odboru operátor tlače. Je to dané vyššími mzdami a možnosťami zamestnania sa.

Medzi vysokoškolské odbory vzdelania s najvyšším uplatnením absolventov na trhu práce v Prešovskom kraji patrí odbor výrobné technológie, a to predovšetkým z hľadiska možnosti zamestnania sa.

Stredoškolské odbory vzdelania s najvyšším uplatnením absolventov na trhu práce¹ v roku 2017 v Prešovskom kraji

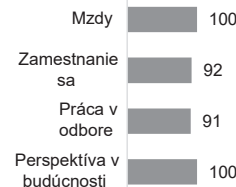
3457K
Operátor tlače

100
bodov zo 100

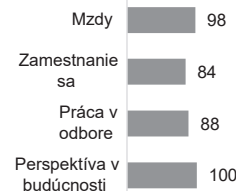
2426K
Programátor obrábacích a zvracích strojov a zariadení

100
bodov zo 100

2381M
Strojárstvo - hydraulické systémy

99
bodov zo 100

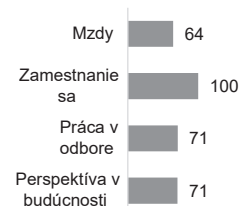
Zdroj: TRIXIMA Bratislava

¹ Uplatnenie absolventov je definované ako viacrozmerný ukazovateľ skladajúci sa zo 4 základných kategórií (mzda, zamestnanie sa, uplatnenie v odbore, perspektíva v budúcnosti), pričom každá z týchto kategórií pozostáva z ďalších 5 až 10 konkrétnych kvantitatívnych ukazovateľov, ako napr. mzdy do 5 rokov a nad 5 rokov od ukončenia štúdia, nezamestnanosť do 3, 6, 9, 12 a 24 mesiacov od ukončenia štúdia, miera práce v odbore vzdelania do 5 a nad 5 rokov od ukončenia štúdia, miera nadkvalifikácie absolventov, previs dopytu nad ponukou na trhu práce v najbližších 6 rokoch, vplyv automatizácie a pod.

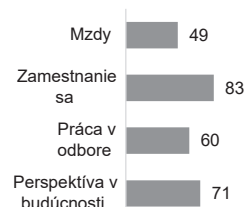

Vysokoškolské odbory vzdelania s najvyšším uplatnením absolventov na trhu práce v roku 2017 v Prešovskom kraji

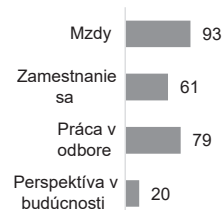
2305T
Výrobné technológie

2329T
Výrobná technika

7518T
Špeciálna pedagogika

Zdroj: TRIXIMA Bratislava

Dodatočná potreba pracovných síl do roku 2023

62 tis.

je počet dodatočných pracovných príležitostí vytvorených v Prešovskom kraji do roku 2023

51 tis.

je počet dodatočných pracovných príležitostí vhodných pre absolventov stredných a vysokých škôl v Prešovskom kraji

38 tis.

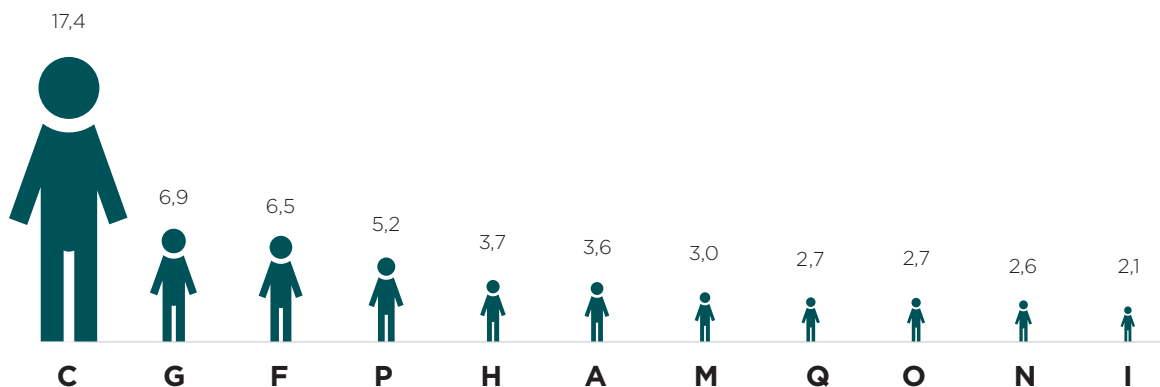
je počet absolventov stredných a vysokých škôl prichádzajúcich na trh práce do roku 2023 v Prešovskom kraji

Zdroj: TRIXIMA Bratislava

Na Slovensku bude do roku 2023 potrebné dodatočne doplniť na trh práce 514 tisíc osôb. Celková dodatočná potreba pracovných síl v Prešovskom kraji bude v rokoch 2018 - 2023 na úrovni približne 62 tisíc osôb, pričom najviac osôb bude potrebných v priemysle (17 tis.) a obchode (7 tis.). Kvalifikovaní pracovníci a remeselníci, špecialisti a operátori a montéri strojov a zariadení budú tvoriť polovicu celkovej dodatočnej potreby pracovných síl v Prešovskom kraji do roku 2023.

Prognóza celkovej dodatočnej potreby pracovných síl v období 2018 - 2023 v Prešovskom kraji v odvetviach hospodárstva (zobrazené iba odvetvia s najvyššou dodatočnou potrebou), údaje v tisícoch

C Priemyselná výroba

G Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel, motocyklov

F Stavebníctvo

P Vzdelávanie

H Doprava a skladovanie

A Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov

M Odborné, vedecké a technické činnosti

Q Zdravotníctvo a sociálna pomoc

O Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie

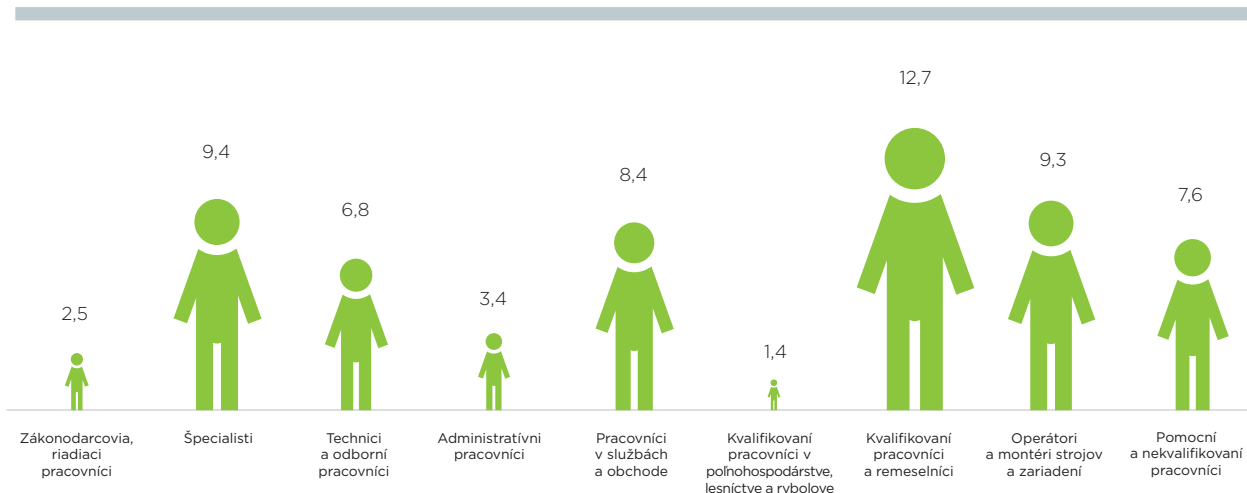
N Administratívne a podporné služby

I Ubytovacie a stravovacie služby

Zdroj: TREXIMA Bratislava

Dodatočná potreba pracovných síl do roku 2023 v Prešovskom kraji podľa hlavných tried SK ISCO-08 (údaje v tisícoch)

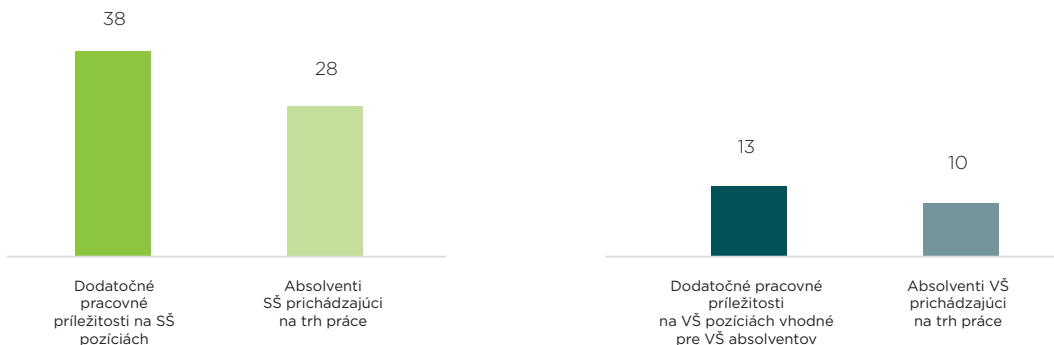
Zdroj: TREXIMA Bratislava

Na trh práce v Prešovskom kraji bude v rokoch 2018 - 2023 prichádzať nižší počet absolventov stredných a vysokých škôl, než si trh práce vyžaduje. Nedostatok pracovných síl bude predovšetkým na stredoškolských pozíciách. Počet vysokoškolských absolventov bude taktiež nižší, ako si trh práce vyžaduje.

Celkovo najvyšší nedostatok vhodných pracovných síl v Prešovskom kraji bude v strojárstve. Nedostatok bude taktiež pri predavačoch. Výrazný prebytok absolventov bude v oblasti pedagogiky, cestovného ruchu, podnikovej ekonomiky a manažmentu obchodu.

Disparity na trhu práce v Prešovskom kraji do roku 2023 (údaje v tisícoch)

Zdroj: TRIXIMA Bratislava

Oblasť² s najväčším očakávaným nedostatkom absolventov prichádzajúcich na trh práce v období 2018 - 2023 v Prešovskom kraji (údaje v tisícoch)

Zdroj: TRIXIMA Bratislava

² Pod oblasťou sa rozumie skupina príbuzných zamestnaní.

KONTAKT:

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
Špitálska 4, 6, 8
816 43 Bratislava
02/ 2046 0000
www.employment.gov.sk